

บทคัดย่อ

T 155781

การศึกษารูปร่างลักษณะตัวอ่อนระยะเซอร์คาเรียของพยาธิใบไม้ ซึ่งตรวจสอบจากหอยน้ำจืด บริเวณน้ำตกเอราวัณ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ จ. กาญจนบุรี โดยวิธี Shedding method ทำการสุ่มตัวอย่างหอย และตรวจหาปรสิตในช่วงเดือนธันวาคม 2545 ถึง เดือนสิงหาคม 2546 พบตัวอ่อนพยาธิใบไม้ระยะเซอร์คาเรีย จำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม 6 ชนิด ดังนี้ กลุ่มที่ 1 Pleurolophocercous cercariae พบตัวอ่อนพยาธิใบไม้ชนิด *Haplochis pumilio* (C₁) และ *Stictodora tridactyla* (C₃) กลุ่มที่ 2 Furocercous cercariae พบตัวอ่อนพยาธิใบไม้ชนิด *Mesostephanus appendicalatus* (C₂), *Transversotrema laruei* (C₆) และ *Cardicola alseae*(C₄) กลุ่มที่ 3 Xiphidiocercariae พบตัวอ่อนพยาธิใบไม้ชนิด *Loxogenoides bicolor* (C₅) เซอร์คาเรียที่ตรวจพบนี้ได้จากการตรวจสอบหอยน้ำจืดที่สุ่มจับได้ด้วยวิธี Counts per unit of time โดยวิธี Handpicking จำนวนหอยที่สุ่มได้ทั้งหมด 1163 ตัว พบการติดเชื้อพยาธิ 62 ตัว (5.33%) จำแนกตามชนิดของพยาธิ ได้ดังนี้ C₁ 22 ตัว(1.89%), C₃ 29 ตัว (2.49%), C₂ 1 ตัว (0.09%), C₆ 1 ตัว (0.09%), C₄ 6 ตัว (0.52%) และ C₅ 3 ตัว (0.26%)

ชนิดของหอยน้ำจืดที่สำรวจพบ จำแนกได้เป็น 4 ชนิด คือ *Melanoides jugicostis* 687 ตัว, *Tarebia granifera* 91 ตัว, *Thiara scabra* 296 ตัว *Melanoides tuberculata* 89 ตัว พบอัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ 45 ตัว(6.55%), 6 ตัว (6.59%), 1 ตัว(0.34%) และ 10ตัว(11.24%)ตามลำดับ

Abstract

TE 155781

The morphology of cercariae of freshwater snails from Erawan waterfall, Erawan National Park, Kanchanaburi Province was studied between December 2002 and August 2003. The snail samples were collected by handpicking using counts per unit of time sampling method. The cercariae, larvae stage of trematode, were investigated using shedding method where they can be categorized into three groups and six species. The first group, Pleurolophocercous cercariae, consists of *Haplochis pumilio* (C₁) and *Stictodora tridactyla* (C₃). The second group, Furocercous cercariae, comprises *Mesostephanus appendicalatus* (C₂), *Transversotrema laruei* (C₆) and *Cardicola alseae*(C₄). The third group, Xiphidiocercariae, has only one species which is *Loxogenoides bicolor* (C₅). Out of 1163 snails, only 62 were found to be infected by the cercariae, equivalent to 5.33% infection rate. The infections grouped by the species of the cercariae are as follows C₁ 22 (1.89%), C₃ 29 (2.49%), C₂ 1 (0.09%), C₆ 1 (0.09%), C₄ 6 (0.52%) and C₅ 3 (0.26%).

The freshwater snail samples consist of four species. From the total of 1163 samples, there are 687 *Melanoides jugicostis*, 91 *Tarebia granifera*, 296 *Thiara scabra* and 89 *Melanoides tuberculata*. The infections are 45 (6.55%), 6 (6.59%), 1 (0.34%) and 10 (11.24%), respectively.